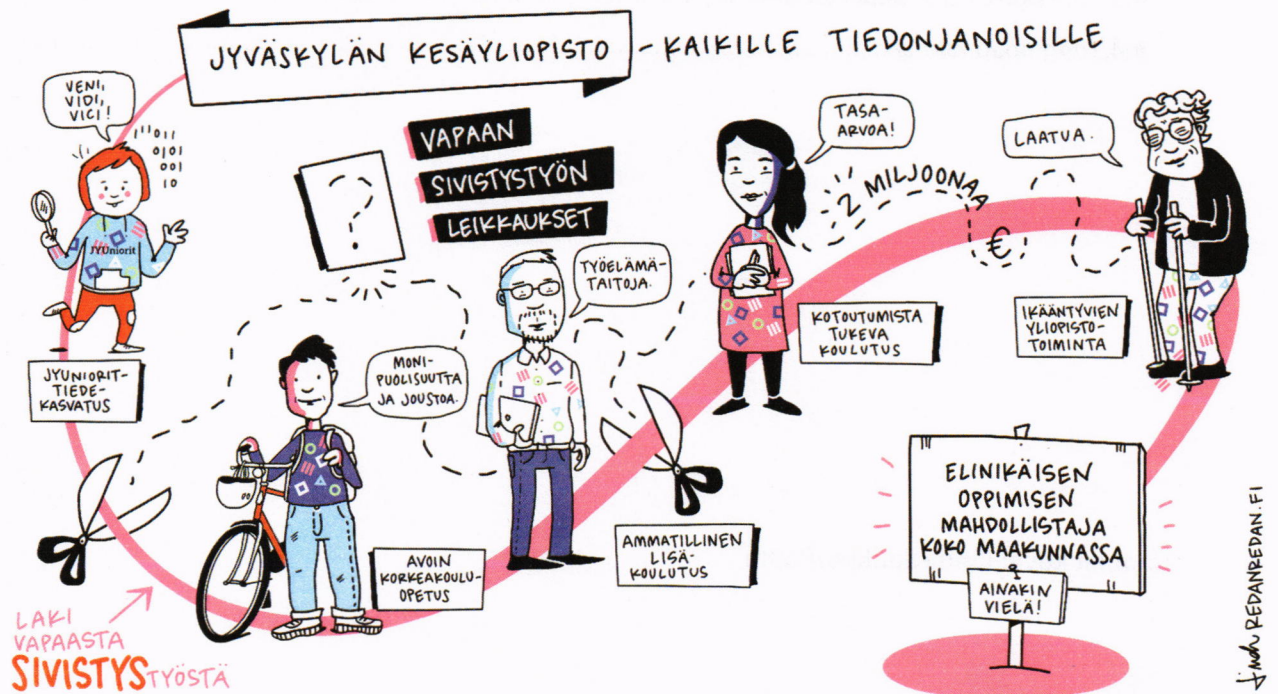

JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTOYHDISTYS RY. TOIMINTAKERTOMUS 2023

Sisällys

1.	Jyväskylän kesäyliopiston toiminta vuonna 2023	1
1.1.	Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä	1
2.	Koulutustoiminta.....	2
2.1	Avoin korkeakouluopetus	2
2.2	Ammatillista osaamista kehittävä koulutus	3
2.3	Ikäänntyvien yliopisto	5
2.4	JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta.....	7
2.5	Kurssit toisen asteen opiskelijoille	8
2.6	Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus	8
2.7	Hanketoiminta ja tilauskoulutukset	10
3.	Kesäyliopiston opiskelija- ja opetustuntimäärät.....	11
3.1	Opiskelijamäärät	11
3.2	Opetustunnit	12
4.	Hallinto	13
4.1.	Kesäyliopistoyhdistys	13
4.2	Toimi- ja opetustilat	15
4.3.	Markkinointi ja tiedottaminen	15
4.4.	Toiminnan talous	16

Kannen kuva: Linda Saukko-Rauta

1. Jyväskylän kesäyliopiston toiminta vuonna 2023

Kesäyliopiston 111. toimintavuosi oli toisaalta ennätysellisen menestyksellinen ja toisaalta huolten varjostama. Kesäyliopisto vastasi vuoden aikana ketterästi opiskelijoiden koulutustarpeisiin ja vuosi oli järjestettyjen opetustuntien kannalta yksi menestyksellisimmistä. Samanaikaisesti toimintaa varjosti vakava huoli kesäyliopistojen valtionavustuksen leikkauksista ja jäsenkuntien taloushaasteista. Jyväskylän kesäyliopiston viestinnässä oli kesällä ja syksyllä 2023 poikkeuksellisen ajankohtaista keskittyä poliittiseen vaikuttamiseen. Vapaaseen sivistystyöhön ja erityisesti kesäyliopistoihin kohdistuvien rajujen rahoitusleikkauksien vuoksi kansallinen kesäyliopistoverkosto yhdisti voimansa ja teki vaikuttamiseen pyrkiviä viestintätoimia sekä kansanedustajien, kunnallispoliitikkojen että toimittajienkin suuntaan. Nyt jos koskaan ymmärrettiin, että kaikkien kansalaisten, toimittajien sekä etenkin päättäjien on tiedettävä mikä kesäyliopiston merkitys on, jotta toiminnan rahoitus ei enää uudestaan vaarantuisi. Käytännössä vaikuttamista tehtiin lähettämällä tiedotteita ja vetoamuksia, jakamalla toimintakertomuksen kannessa olevaa kuvaa (Linda Saukko-Rauta) ja ytimekkäitä tekstejä sosiaalisessa mediassa sekä kutsumalla jyväskyläläisiä päättäjiä tutustumaan toimintaan. Samanaikaisesti jatkettiin perustoimintaa tarjoten oppimisen mahdollisuuksia kaikille tiedonjanoisille. Tavoitteena oli antaa opiskelijoille uusia näkökulmia, tarjota ilonpilkahduksia, tuoda onnistumisen kokemuksia ja edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Avointa korkeakouluopetusta järjestettiin vastaten sekä tutkintoa tavoittelevien opiskelijoiden, että akateemisilla opinnoilla ammatillista osaamistaan kehittävien ja yleissivistystään kohentavien tarpeita. Ammatillista osaamista vahvistavia koulutuksia järjestettiin yhdessä kumppaneiden kanssa moniin eri tarpeisiin. Maahanmuuttajille suunnatuissa kieliopinnoissa huomioitiin edelleen erityisesti Ukrainasta tulleiden pakolaisten tilanne. Jyväskylän yliopiston kanssa tuotettiin tiiviissä yhteistyössä Tiedettä kaikille -toimintana ikääntyvien yliopiston luentoja ja JYUniorit-tiedeaiheita lapsille. Vuoden aikana jatkettiin koulutussuunnittelun kehittämistä aiempaa osaamisperusteisemmaksi yhdessä muiden kesäyliopistojen ja Keski-Suomen sivistyspiirin kanssa. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin sekä vierailuin että ottamalla vastaan vieraita eri puolilta Eurooppaa. Vuosi päättyi talouden osalta ylijäämäisenä, mikä selittyi ennakoitua suuremmasta kiinnostuksesta opiskelua kohtaan ja runsaasta hanketoiminnasta.

1.1. Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä

Jyväskylän kesäyliopisto aloitti toimintansa 1912 maan ensimmäisenä kesäyliopistona. Toiminta on kehittynyt ”kesäsemestereistä” ympärivuotiseksi toiminnaksi. Kesäyliopisto pyrkii vastaamaan nopeasti kaupungin ja maakunnan asukkaiden esittämiin koulutustarpeisiin. Kesäyliopisto toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatetta ja opiskelijoiksi ovat tervetulleita kaikki opinhaluiset iästä, asuinpaikasta ja aiemmasta koulutuksesta riippumatta. Jyväskylän kesäyliopistoa on 22.12.1997 alkaen ylläpitänyt Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry.

Opetus ja kulttuuriministeriö on 29.11.2012 myöntämässään ylläpitämisluvassa määritellyt Jyväskylän kesäyliopiston koulutustehtävän: *”Jyväskylän kesäyliopisto järjestää avointa korkeakouluopetusta, työelämän valmiuksia ja osaamista kehittävää sekä muuta vapaan sivistystyön koulutusta mukaan lukien ikääntyvien yliopistokoulutus. Kesäyliopiston koulutustarjonnassa painottuvat oikeustieteelliset, yhteiskunnalliset, luonnon- ja terveystieteelliset sekä taidealojen aineet ja aihealueet.”*

Koulustehtävää toteutetaan seuraavin painopistealuein:

- ammatillinen lisäkoulutus
- avoin korkeakouluopetus
- ikääntyvien yliopistotoiminta
- kieli- ja kulttuurikoulutus ml. maahanmuuttajille suunnatut koulutukset
- kulttuuri-, harrastus- ja yleissivistävä koulutus
- kurssit toisen asteen opiskelijoille
- lasten ja nuorten yliopistotoiminta (JYUniorit)

Kesäyliopiston toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä (1765/2009): *”Kesäyliopistot ovat alueellisen koulutustarjonnan oppilaitoksia, joiden toiminnassa painottuvat avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö”.*

Toiminnassaan kesäyliopiston noudattaa Kesäyliopistoyhdistyksen hyväksymää strategiaa vuosille 2023–2027, jossa määritellään tavoittila 2030 ja suunnitelma toimenpiteistä tavoittilan saavuttamiseksi.

2. Koulutustoiminta

2.1 Avoin korkeakouluopetus

Avoin korkeakouluopetus on kesäyliopistoille laissa määritelty tehtävä, joka osaltaan profiloi kesäyliopistojen toimintaa suhteessa muihin vapaan sivistystyönoppilaitoksiin. Jyväskylän kesäyliopistossa avoimia korkeakouluopintoja järjestettiin vuonna 2023 taloudellisten edellytysten ja eri yliopistojen myöntämien järjestämisoikeuksien rajoissa. Avointa korkeakouluopetusta tarjottiin Lapin, Turun, Oulun, Itä-Suomen, Tampereen, Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen sekä Taideyliopiston opetussuunnitelmien mukaisesti. Osaa tarjotusta opetuksesta ei järjestetty vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi.

Vuodelle tavoitteeksi asetettu 1000 opetustunnin määrä alittui hieman, tunteja kertyi yhteensä 946. Avoimeen korkeakouluopetukseen ilmoittautumisia oli 532, mutta nettomäärä avoimen korkeakouluopetuksen opiskelijoista oli kuitenkin huomattavasti vähemmän (145), sillä suurin osa opiskelijoista osallistui useammasta opintojaksosta koostuviin opintokokonaisuuksiin. Aikaisempien vuosien tapaan kesäyliopiston opintotarjonta oli suunniteltu paikkakunnan ja koko maakunnan opiskelumahdollisuuksia täydentäväksi. Opinnot koostuivat oppiaineista, joiden opiskelumahdollisuutta paikkakunnan muissa oppilaitoksissa ei ollut. Hyvänä esimerkkinä tästä toimivat Lapin yliopiston kuvataiteen opinnot, joista järjestettiin aineopinnot. Kuvataiteen yliopistotasoisia opintoja ei muutoin ole mahdollista suorittaa Jyväskylässä.

Yhteistyötä Jyväskylän yliopiston kanssa jatkettiin onnistuneesti. Jyväskylän yliopiston opetussuunnitelman mukaisista opinnoista kesäyliopiston kautta oli mahdollista suorittaa suosittujen englannin kielen perusopintojen lisäksi ruotsin kielen perusopinnot sekä uutena kovasti toivotut englannin kielen aineopinnot. Koska näiden kielten opintoja ei ollut mahdollista suorittaa suoraan Jyväskylän yliopiston Avoimeen yliopistoon, päällekkäistä opintotarjontaa paikkakunnalla ei ollut.

Muita uutuuksia tarjonnassa olivat Turun yliopiston logopedian perusopinnot, korean jatkokurssit sekä kesäopintoina järjestetty ja yllättäen suuren suosion saavuttanut Teatterikorkeakoulun klovnerian peruskurssi.

Yhteistyötä muiden kesäyliopistojen kanssa jatkettiin onnistuneesti. Palvelumuotoilun perusopinnot (LY) aloitettiin jälleen menestyksekkäästi täydellä ryhmällä yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston kanssa. Myös Luova liiketoiminta –verkko-opintokokonaisuus (TaiY) järjestettiin uudelleen yhteistyössä laajan kesäyliopistoverkoston kanssa. Logopedian perusopintojen osalta hyödynnettiin uudenlaista yhteistyömallia, jossa Turun yliopisto tuottaa luentotalenteet ja kukin kesäyliopisto järjestää osan opetuksesta opintoryhmän lähitapaamisina. Suunnittelussa ja markkinoinnissa tehtiin kattavaa yhteistyötä yhdeksän muun Kesäyliopiston sekä Turun yliopiston avoimen yliopiston kanssa.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- *Avointa yliopisto- ja korkeakouluopetusta järjestetään vähintään 1000 vos-tuntia. / Toteutui 946 tuntia. Merkittävin syy tavoitteen alittumiseen oli tanssipedagogiikan (25 op, 144 tuntia) peruuntuminen.*
- *Tarjontaan valitaan opintoja harkitusti ja perustellusti, mutta valikoimaa pyritään myös uudistamaan. / Toteutui.*
- *Opetustarjontaan otetaan vain sellaisia opintoja, joita järjestämällä Kesäyliopisto tuo uusia mahdollisuuksia opiskelijoilleen. Tarjontaan ei oteta opintoja, joita voi jo opiskella avoimena korkeakouluopintoina lähiopetuksena Jyväskylässä tai verkko-opintoina suoraan järjestävään avoimeen yliopistoon, ellei opintojen tarjoamiseen ole erityistä ja perusteltua syytä, kuten järjestävän avoimen yliopiston riittämättömät resurssit. / Toteutui.*
- *Opetustarjonnan kokoamisessa ja tiedotuksessa tehdään yhteistyötä JYY:n ja JYU:n henkilökunnan kanssa. / Toteutui.*
- *Pyritään lisäämään kesäopintojen tarjontaa niin, että touko-elokuun välillä tarjotaan 2–3 opintopaksoa. / Toteutui osittain, kesällä tarjottiin kaksi Taideyliopiston opintopaksoa, joista toinen peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi.*
- *Opetusta toteutetaan mahdollisuuksien mukaan myös Jyväskylän alueen ulkopuolisessa Keski-Suomessa. / Ei toteutunut.*
- *Toiminta painottuu edelleen alueen korkeakouluopiskelijoiden ja työelämässä olevien tarpeisiin vastaamiseen. Lisäksi kartoitetaan tarvetta tarjota alueen toisen asteen opiskelijoille ja toiselta asteelta valmistuneille väyläopintoja. / Toteutui osittain.*
- *Yhteistyötä avoimen korkeakouluopetuksen järjestämisessä jatketaan muiden kesäyliopistojen kanssa. Yhteistyössä järjestettävillä etäopinnoilla pyritään mahdollistamaan sellaisten opintojen toteutuminen, joihin oman kesäyliopiston resurssit eivät yksin riittäisi. / Toteutui. Yhteistyönä järjestettiin Palvelumuotoilun perusopinnot 25 op (LY) sekä Luovan liiketoiminnan opintokokonaisuus 20 op (TaiY), molemmat etäopintoina.*

2.2 Ammatillista osaamista kehittävä koulutus

Ammatillisina lisäkoulutuksina järjestettiin yhteensä 71 vapaan sivistystyön koulutusta, joihin osallistui yhteensä 986 henkilöä. Koulutuksista kertyi yhteensä 2421 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia. Vuoden aikana järjestettiin koulutuksia erityisesti sivistys- ja opetusalan sekä sosiaali- ja

terveysalan ammattilaisille. Koulutuksista suurin osa toteutettiin vaikuttavuuden varmistamiseksi prosessimaisina. Toimintasuunnitelmaa noudattaen jatkettiin pitkäkestoisten koulutuskokonaisuuksien, kuten Voimavarakeskeisen työnohjaajakoulutuksen (60 op) ja Seksuaalineuvojakoulutuksen (30 op) järjestämistä. Pitkäkestoisten koulutusten osalta edelleen kehitettiin osaamisperusteista koulutussuunnittelua ja vuoden aikana tallennettiin 89 opiskelijan osalta hyväksytysti arvioidut suoritukset Koski-tietovarantoon (vuonna 2022 vastaava luku oli 35).

Vuonna 2023 jatkettiin Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Jyväskylän kesäyliopiston yhteistä O3 Keski-Suomi -verkostotoimintaa. Yhteistyön puitteissa kesäyliopisto koordinoi maakunnan opetus- ja sivistystoimen henkilöstön täydennyskoulutusta. Koulutuksia toteutetaan suurelta osin verkkovälitteisesti saavutettavuuden takia. Alkusyksyllä 2023 Keski-Suomen kuntien säästöpainot vaikuttivat osallistujamääriin.

Koulutusten suunnittelussa tehtiin yhteistyötä eri alojen ammattilaisten kanssa. Yhteistyötahoina suunnittelussa toimivat mm. Keski-Suomen kunnat, Keski-Suomen hyvinvointialue ja Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Keski-Suomen paikallisosasto. Koulu- ja opintosuhteiden valtakunnalliset täydennyskoulutuspäivät järjestettiin 12.–13.10.2023 Jyväskylässä. Koulutuspäiville saapui 47 osallistujaa ympäri maata.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Vuoden aikana järjestetään tarpeisiin vastaten ammatillisia lisäkoulutuksia, joista kertyy vähintään 1900 vos-tuntia. / Toteutui 2421 vos-tuntia.
- Kehitetään edelleen verkko-opetuksen ja -osallistumisen menetelmiä ja osaamista sekä madalletaan kynnyksiä osallistua koulutuksiin digitaalisesti. / Toteutui.
- Opintojen osaamisperusteista kuvaamista jatketaan ja suoritteita tallennetaan valtakunnalliseen Koski-järjestelmään vähintään 10 opintokokonaisuuden osalta. / Toteutui 11 opintokokonaisuuden osalta.
- Vahvistetaan verkostomaista suunnittelua tiivistäen ja täsmentäen yhteistyötä keskeisten yhteistyötahojen kanssa:
 - Sosiaali- ja terveysala: huomioidaan tarpeet ja järjestetään ammattikohtaisesti soveltuvia koulutuksia (mm. hammashuolto, psykologit, työnohjaajat.) / Toteutui osin.
 - Opetus- ja sivistystoimi: Vahvistetaan maakunnallista yhteistyötä edelleen: alueellisten koulutustarpeiden kartoittaminen ja koulutustarpeisiin vastaaminen, tiedottamisen vahvistaminen ja osallistujamäärien kasvattaminen. Järjestetään vähintään 15 koulutustilaisuutta, joilla tavoitetaan osallistujia koko maakunnan alueelta. / Toteutui, järjestettiin 17 koulutustilaisuutta.
 - Työhyvinvointi- ja työelämätaitoihin liittyvien koulutusten osalta huomioidaan yhteistyöverkoston yhtenevät tarpeet, ja keskitytään erityisesti niiden toteuttamiseen. / Toteutui.
 - Osallistutaan Jyväskylän yliopiston jatkuvaa oppimista edistävään yhteistyöhön. / Toteutui.
 - Opintotarjontaa vahvistetaan kesäyliopistojen välisenä yhteistyönä valiten koulutuskorista tarjontaan vähintään 5 koulutusta ja tarjoten verkostolle vähintään 5 koulutusta. / Toteutui.
- Vahvistetaan kesäyliopiston ohjauksellisuutta ja hakevaa toimintaa. / Toteutui osin.

2.3 Ikääntyvien yliopisto

Ikääntyvien yliopisto tarjoaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia pääasiassa työelämästä eläkkeelle siirtyneille. Toiminta tukee ikääntyvien itsenäistä elämää, hidastaa ennen aikaista vanhenemista ja ennaltaehkäisee iän myötä tulevia sairauksia. Suomessa toiminta käynnistyi 1985 kesäyliopiston, Jyväskylän yliopiston ja kaupungin yhteistyössä professori Eino Heikkisen aloitteesta.

Toiminnan tavoitteet:

- Ikääntyvän ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoisuuden ylläpito ja kohentaminen.
- Tarjotaan ikääntyville mahdollisuuksia tieteellisen tiedon hankkimiseen, vireyden ja itsetunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen sekä omien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen.
- Vastataan ikääntyvien konkreettisiin oppimistarpeisiin erityisesti tietoyhteiskuntataitojen alueella.

Ikääntyvien yliopiston toimintamuodot

- Monitieteiset luentosarjat
- Seminaarit, kurssit ja opintomatkat
- Tietotekniikkakurssit ja digineuvojatoiminta

Ikääntyvien yliopisto on koronaepidemiasta lähtien tarjonnut opintoja sekä lähiopetuksena että verkossa, sillä seniorit ovat todenneet haluavansa valita itse opiskelumuotonsa elämäntilanteensa ja mieltymystensä perusteella. Verkkovälitteiset luennot ovat vakiinnuttaneet Jyväskylän Ikääntyvien yliopiston valtakunnallisesti tunnistetuksi tutkittuun tietoon perustuvia sisältöjä arkeen tuovaksi toiminnaksi.

Vuoden aikana järjestettiin 1432 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia. Jyväskylän Ikääntyvien yliopistoon ilmoittautuneita oli 1352. Todellinen osallistumisten määrä oli vähintään 29 000, kun huomioidaan myös yhteistyöoppilaitoksissa luentoja seuraavat. Luennoille osallistuttiin Jyväskylän lisäksi 69 paikkakunnan kansalaisopistosta tai kesäyliopistosta. Kuulijoita yksittäisillä luennoilla oli 400–900, mutta koska samalla koneella tai luokassa on voinut olla useampiakin henkilöitä, tavoittivat suosituimmat runsaasti suuremman kuulijajoukon eri puolilta maata. Studia Generalia -tyyppiset luennot toteutettiin yleisöä kiinnostavin aiheihin, sillä osallistujat vaikuttivat aktiivisesti luentosarjojen suunnitteluun. Eniten kuulijoita keräsivät terveyttä edistävät luennot kuten aivoja, unta ja elämänlaatua käsitelleet aiheet sekä ns. julkkispuheenvuorot kuten Vappu Taipaleen, Piispa Mari Leppäsen ja näyttelijä Hannu-Pekka Björkmanin esitykset. Kiinnostava uusi yhteistyömuoto toteutettiin kaupungin museoiden kanssa järjestämällä valokuvaaja Elina Brotheruksen luento taustoittamaan museoissa esillä olevia Brotheruksen taidenäyttelyjä.

Verkossa toimiminen on yksi kansalaisen perustaito, mutta edelleen osalla senioreista digitaidot ovat puutteellisia. Yksi ikääntyvien yliopiston toimintamuoto on digineuvoja-verkoston (ent. Geronet) ylläpito. Digineuvojat ovat vapaaehtoisia, jotka tarjoavat vertaistukea digihaasteisiin. Toiminta on vahvimmillaan Jyväskylässä, mutta verkostoon kuuluvia digineuvojia toimii myös maakunnan muissa kunnissa. Jyväskylässä toimii aiempien vuosien tavoin noin 30 aktiivista digineuvojaa tukena kursseilla ja neuvojina palvelupisteissä. Jyväskylässä digineuvojat antoivat vertaistukea yhteensä 1444 tuntia. Digineuvojien työskentely keventää mm. kirjastoihin kohdistuvaa painetta ohjata ikäihmisiä yhteiskunnan edellyttämässä tietotekniikkataidoissa. Vapaaehtoisten tarjoama maksuton apu mahdollistaa myös vähävaraisten tuen saannin ja on tärkeää niille, jotka eivät pääse esimerkiksi liikuntakykynsä vuoksi opiskelemaan tietokoneluokkiin tai joille muu tarjottu opetus on liian nopeasti

etenevää. Vuoden aikana tiivistettiin yhteistyötä kaupungin muiden digineuvontapalveluja järjestävien tahojen kanssa, jotta vältettäisiin päällekkäisyyttä ja tiedotus tehostuisi. Ikääntyvien yliopistossa on tunnistettu hyvinvointialueisiin siirtymisen tuomat digihaasteet senioreille. Haasteeseen yritettiin vastata tarjoamalla yhdessä JYUWell-verkoston tutkijoiden kanssa kursseja hyvinvointialueen uusissa digitaalisissa ympäristöissä toiminnan tueksi.

Kursseja järjestettiin myös mm. filosofiasta, kirjoittamisesta ja kielistä. Opintomatkoilu palautui koronaa edeltäneelle tasolle ja senioriopiskelijat nauttivat opintomatkoihin niin kotimaassa kuin ulkomailla. Opintomatkoihin tehtiin kotimaan kohteiden lisäksi Puolaan ja Norjaan.

Valtakunnallista yhteistyötä tehtiin osallistuen ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallisen neuvottelukunnan toimintaan. Neuvottelukunnan jäseninä olivat rehtori Leena Meriläinen, koulutussihteeri Jaana Rossi, Hannu Salvi ja Päivi Eskola. Ikääntyvien yliopiston edustajina Jyväskylän kaupungin vanhusneuvostossa olivat Leena Hirvonen varajäsenenään Liisa Kirveskangas. Kansainvälisiä vieraita vastaanotettiin Espanjasta ja Portugalista. Nordplus-rahoituksella jatkettiin parhaiden digiopetuksen käytäntöjen vaihtamista norjalaisten, ruotsalaisten ja liettualaisten kanssa.

Ikääntyvien yliopistotoimintaa ohjaavan johtoryhmän puheenjohtajana toimi professori Sarianna Sipilä. Ryhmän muut jäsenet olivat lehtori Susanna Paloniemi, tutkimusjohtaja Katja Kokko, yliopistonopettaja Päivi Eskola, professori Riku Nikander, tutkijatohtori Milla Saajanaho, lehtori Anita Malinen, yliopistonopettaja Virpi Uotinen ja professori Teppo Kröger Jyväskylän yliopistosta. Tutkijakoulutettava Paula Vasara 31.7. asti, jonka jälkeen hänen tilalleen valittiin yliopistotutkija Riitta Hänninen (JYU). Lisäksi ryhmään kuuluivat palvelupäälliköt Eeva-Liisa Tammi ja Anna-Liisa Heiskala kaupungilta, koulutus­päällikkö Minna Ruoranen ja ylilääkäri Teuvo Antikainen Keski-Suomen sairaanhoitopiiristä, rehtori Timo Tikka Saarijärven kansalaisopistosta ja rehtori Pirjo Ikkala Keuruun kansalaisopistosta, musiikkineuvos Hannu Ikonen, Suomalaiselta musiikkikampukselta, opiskelijajäsenet suunnitteluryhmän pj. Hannu Salvi, suunnitteluryhmän vpj. Jaakko Knuuttila ja kunniajäsen Ahti Rekonen sekä rehtori Leena Meriläinen ja koulutussihteeri Jaana Rossi.

Vuosi päättyi juhlatunnelmiin, kun Suomen tasavallan presidentti myönsi koulutussihteeri Jaana Rossille Suomen valkoisen ruusun mitalin kultaristein. Kunniamerkki myönnettiin arvostuksena merkittävästä työstä ikääntyvien yliopistotoiminnan hyväksi.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Ikääntyvien yliopistotoiminta tuottaa 1400 vos-tuntia. / Toteutui 1432 vos-tuntia.
- Ikääntyvien yliopistotoiminta tavoittaa verkko-opetuksen kautta laajemman ja valtakunnallisemman joukon opiskelijoita. / Toteutui. Noin 29 000 osallistumista eri puolilta Suomea.
- Opiskelijamäärä pidetään 1500 rekisteröidyn opiskelijan tasolla. / Toteutui 1352.
- Oppilaitosyhteistyötä tehdään verkkovälitteisten luentojen osalta vähintään 60 yhteistyötahon kanssa. / Toteutui 56 yhteistyötahoa, joista osa välitti luentoja useamman toimipisteensä kautta eri paikkakunnille (69 paikkakuntaa).
- Huolehditaan Digivireä Keski-Suomi –hankkeen aikana koulutettujen tutoreiden liittymisestä osaksi Geronet-verkostoa tai muita verkostoja. / Toteutui osin. Yhteistyötä maakunnan digineuvojien kanssa olisi voitu hoitaa tiiviimmin.
- Ikääntyvien yliopistotapahtumien alueellista kattavuutta lisätään yhteistyössä Keski-Suomen maakunnan kuntien ja muiden toimijoiden kuten liike-elämän ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. / Pysyi ennallaan.
- Valtakunnallinen ikääntyvien verkkoyliopisto-brändi muotoutuu. / Toteutui.

2.4 JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta

JYUniorit Lasten ja nuorten yliopiston tavoitteena on herättää lasten ja nuorten kiinnostus tieteeseen, taiteeseen, tutkimukseen sekä yliopisto-opintoihin. Toimintaa organisoivat Jyväskylän kesäyliopisto, Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskuksen Tiedemuseo sekä Keski-Suomen LUMA-keskus. Jyväskylän kesäyliopiston roolina on toteuttaa erityisesti kouluaikojen ulkopuolisia tiedekerhoja ja –leirejä yhteistyössä Jyväskylän yliopiston opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Toiminta on kehittynyt monitieteiseksi ja monipuoliseksi tiedekasvatuksen muodoksi tavoittaen yhä suurempaa joukkoa lapsia ja nuoria. JYUniorit vakiinnutti toimintaansa osana Jyväskylän yliopiston Tiedettä kaikille –toimintaa, joka kerää yhteen Jyväskylän yliopiston suurille yleisöille avoimet tapahtumat ja palvelut sekä tarjoaa uudenlaisia toimintamuotoja eri kohderyhmille.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Herätetään ja vahvistetaan kiinnostusta sivistykseen ja oppimiseen. / toteutui, osallistumisia tiedekerhoissa ja -leireillä 770, osallistujamäärä 525. Suurta yleisöä tavoitettiin myös Jyväskylän kaupungin Lystikylä-tapahtumassa, Tutkijoiden yössä, Yläkaupungin yössä sekä Jyväskylän Taidekadun avajaisissa.
- Toiminnan näkyvyyttä ja tunnettavuutta vahvistetaan kirkastamalla JYUniorit-toiminnan näkyvyyttä ja roolia osana Tiedettä kaikille -toimintaa. / Toteutui, JYUniorit-toiminnan näkyvyys Tiedettä kaikille -sivustolla selkiytyi: [Opiksi ja iloksi läpi elämän | Jyväskylän yliopisto \(jyu.fi\)](https://www.jyu.fi/opiksi-ja-iloksi-lapi-elaman)
- Pyritään saamaan toimintaan mukaan vähintään yksi uusi tieteenala. / Toteutui, mukana uutuuksena teatteritiede.
- Toteutetaan vähintään 30 tiedekasvatustapahtumaa (leiriä, kurssia, kerhoa tai tapahtumapäivää), joista kertyy vähintään 1500 vos-tuntia. / Toteutui 3687 opetustuntia, 70 tiedekasvatustapahtumaa.
- Toimitaan tiiviissä yhteistyössä JYU:n Avoimen tiedon keskuksen kanssa solmimalla yhteistyösopimus kaudelle 2023–2027 ja näin vastataan yliopiston strategiatavoitteisiin ja jatkuvan oppimisen malliin sekä kehitetään yhdessä monipuolista tiedekasvatustoimintaa pitkän aikavälin suunnitelmana. / Toteutui osin. Yhteistyö on tiivistynyt ja sopimus solmittiin vuodelle 2023. Puitesopimus JYU:n kanssa kesken.
- Kehitetään maakunnallista yhteistyötä järjestäen toimintaa yhteistyössä vähintään 3 eri kunnan kanssa Joutsan mallin mukaisesti. / Toteutui. Järjestettiin kielileirit Kyyjärvellä, Saarijärvellä ja Hankasalmella sekä luontoleiri Joutsassa.
- Vahvistetaan toiminnan taloutta ja kehitetään toimintaa etsimällä taloudellisia tukijoita hanketoiminnan kautta. / Toteutui. Jyväskylän yliopisto tuki JYUniorit-toiminnan koordinoimista, Tieteen tiedotus ry myönsi rahoituksen humanistis-yhteiskunnallisten alojen tiedeviestintään tiedekasvatuksessa, Joutsan kunta tuki edellisten vuosien tapaan luontoleiriä ja Keski-Suomen LUMA peliohjelmointikursseja.
- Toteutuksessa huomioidaan aiempaa vahvemmin varhaiskasvatus ja yläkouluikäiset. / Toteutui. Varhaiskasvatukseen kanssa luotu yhteistyömalli, jossa opiskelijat suorittavat opintopisteitä JYUniorit-toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Yläkoululaisille tarjolla peliohjelmointikursseja.

2.5 Kurssit toisen asteen opiskelijoille

Kesäyliopistossa on järjestetty ympäri vuoden lukio-opintoja kertaavia kursseja, joiden painopiste on ollut abiturientteja ylioppilaskirjoituksiin valmentavissa kursseissa. Kurssien kysyntä on kuitenkin laskenut huomattavasti, sillä esimerkiksi koulut tarjoavat entistä enemmän tukikursseja abeille. Tämän takia kesäyliopiston kurssitarjontaa on vähennetty viimeisten vuosien aikana.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Järjestetään toisen asteen opiskelijoille abi- ja tukikursseja vähintään 100–300 vostuntia/toteutui 114 opetustuntia, osallistumisia 11, osallistujamäärä 7.
- Kurssikuvaukset laaditaan osaamisperusteisesti ja opintopisteystetään. / Toteutui.
- Toteutetaan lähiopetuskurssien rinnalla verkkokursseja vähintään kahdessa oppiaineessa, tarjoten kursseja myös muiden kesäyliopistojen koulutustarjontaan. / Ei toteutunut.
- Toteutetaan kohderyhmätiedotusta ja opinto-ohjaajien informointia. Informaatiota lähetetään vähintään kaksi kertaa vuodessa opinto-ohjaajille ja lukioiden rehtoreille sekä hyödyntäen sosiaalista mediaa. / Toteutui.

2.6 Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus

Kielikurssit pysyivät monipuolisesti tarjonnassa eri asiakasryhmille, kuten avoimen yliopiston, ikääntyvien yliopiston, lasten ja nuorten yliopistotoiminnan sekä ammatillisen lisäkoulutuksen ohjelmassa. Erilaisia toteutuksia kokeiltiin ketterästi verkkototeutuksina, kuten esimerkiksi Työelämän englantia: Englantia hoitoalalle-verkkokurssi (B1) sekä eritasoisia suomen kielen kursseja. Kysyntää kielikursseille on runsaasti ja vuoden aikana asiakkaat löysivät kursseille jopa siinä määrin, että toteutuksia suunniteltiin nopealla aikataululla lisää, jotta kysyntään päästiin vastaamaan. Vieraan kielen kielikursseja järjestettiin englannista (työelämän sekä suullisen kielitaidon verkkokursseja), italiasta ja hepreasta. Lähiopetukseen suunnitellut kurssit vieraista kielistä peruuntuivat osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi. Kaiken kaikkiaan kielikursseja, joita ei järjestetty osana JYUniorit tai Ikis-toimintaa, toteutui 9 kpl (osallistumisia yht. 71).

Lasten yliopistotoimintana järjestettiin kielikerhoja ja -leirejä. Ikääntyvien yliopistossa kielikursseja järjestettiin tavallisimmista matkailukielistä. Avoimena yliopisto-opetuksena toteutettiin opetusta ruotsin, englannin ja korean kielistä.

Lähiopetuksena perinteikkäät Suomen kielen ja kulttuurin intensiivikurssit toteutuivat vuonna 2023 sekä talvella että kesällä erittäin menestyksekkäästi. Talvikurssilla osallistujia oli 20 kolmessa eri tasoryhmässä ja kesäkurssilla opiskeli 51 henkilöä viidessä eri tasoryhmässä. Opetusryhmät pidettiin tarkoituksellisesti pieninä laadun varmistamiseksi. Suomen kielen ja kulttuurin intensiivikurssit ovat tärkeä tapa viedä myönteistä ja arvokasta Suomikuvaa maailmalle sekä nostaa samalla Keski-Suomen profiilia uniikkina ja kiinnostavana matkustuskohteena sekä asuinpaikkana. Vuoden 2023 aikana pyrimme edistämään yhteistyötä JAMKin ja Jyväskylän yliopiston kanssa vakiinnuttamalla heidän kansainväliselle henkilöstölleen ja opiskelijoilleen alennetut hinnat intensiivikursseista. Suomen kielen opiskelu tuo yhteen erilaisia ihmisiä, muistuttamaan toisiaan kuinka samankaltaisia lopulta olemmekaan.

Vuonna 2023 järjestettiin 17 Suomi toisena kielenä kursseja etä- ja lähiopetuksena (poislukien lukutaito- ja kotoutumiskoulutukset). Opetusta järjestettiin 1073 tuntia. Kurseille osallistuttiin 193 kertaa, ja opiskelijoita oli 131. Moni opiskelija osallistui ensin intensiivikurssille Jyväskylässä ja jatkoi sen jälkeen opintoja verkkokursseilla, ja toisin päin.

Vuonna 2018 voimaan tulleeseen vapaan sivistystyönlain (632/1998) muutokseen perustuen kesäyliopistolla oli mahdollisuus saada valtionavustusta luku- ja kirjoitustaidon perustaitojen opetukseen (UMAKO). Koulutus on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille henkilöille, joiden kotoutumissuunnitelmaan LUKI-koulutus on sisällytettävissä. Vuoden 2023 aikana koulutus toteutettiin jälleen yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa 4 kuukauden mittaisena yhteen ketjutettuna koulutuksena, jossa kesäyliopiston opetustunteja oli 318. Koulutukseen osallistui 13 luku- ja kirjoitustaidotonta, pääasiallisesti pakolaistaustaista opiskelijaa.

Kotoutumiskoulutuksia järjestettiin pääasiallisesti ukrainalaisten pakolaisten tarpeisiin. Koulutukset järjestettiin kunnissa, joissa koulutukselle oli selkeä tarve. Keväällä järjestettiin 400 tunnin kotoutumiskoulutus Hankasalmella asuville 11 ukrainalaispakolaiselle. Syksyllä järjestettiin Opetushallituksen lisävavustuksella vastaava 355 tunnin kotoutumiskoulutus Laukaassa 15 ukrainalaisopiskelijalle. Yhteensä maahanmuuttaneiden kotoutumis- ja lukutaitokoulutuksia järjestettiin 1091 tuntia, eli 591 tuntia enemmän kuin vuonna 2022.

Valtionosuuteen oikeuttavien lukutaito- ja kotoutumiskoulutusten lisäksi järjestettiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetulla projektirahoituksella uudenlainen maahanmuuttajanaisten suunnattu kesäkielikoulutus. Tarkoituksena oli järjestää koulutusta naisille, joilla ei ole esimerkiksi lastenhoidon tai terveyssyiden takia mahdollisuutta osallistua kokopäiväiseen opiskeluun ja joilla ei ole voimassa olevaa kotoutumissuunnitelmaa. Tavoitteena oli edistää suomen kielen oppimista, kotoutumista sekä aktivoita osallistujia kodin ulkopuoliseen toimintaan. Koulutus pilotoitiin kesällä 2023 Jyväskylässä sekä Keuruulla onnistuneesti. Valtaisan kysynnän vuoksi Jyväskylään perustettiin rinnakkaisryhmä. Koulutukseen osallistui yhteensä 36 naista. Todellisuudessa osallistujia oli enemmän, sillä osa naisista pystyi osallistumaan vain osaan kesästä, jolloin heidän tilalleen otettiin jonosta uusia osallistujia.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Kieli- ja kulttuurikompetenssia lisääviä koulutuksia toteutetaan kesäyliopiston eri toiminta-alueilla, opetusta järjestetään eri ikäisille ryhmille. / Toteutui.
- Jatketaan alueellisesti tärkeiden suomen kielen lukutaitokoulutusten järjestämistä yksin ja yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa (Umako –rahoitus). / Toteutui.
- Järjestetään kieli- ja kulttuuriopetusta noin 900 vos-tuntia / Toteutui 2274 tuntia. Vos-rahoitteista lukutaito- ja kotoutumiskoulutusta järjestettiin 1073 tuntia, 734 tuntia suomen kielen intensiivistä opetusta ja 334 tuntia verkko-opetusta eri kielistä. Vos-rahoitteisia kieliopintoja järjestettiin myös osana avoimia korkeakouluopintoja ja ikääntyvien yliopistossa.
- Tarjotaan tarpeen mukaan lyhyempiä kotoutumis- tai muita maksuttomia suomen kielen koulutuksia Jyväskylässä ja/tai maakunnissa. / Toteutui, kotoutumiskoulutusta järjestettiin ukrainalaisille pakolaisille Hankasalmella sekä Laukaassa. Maahanmuuttajanaisten suomen kielen kesäkoulutus pilotoitiin menestyksekkäästi Jyväskylässä ja Keuruulla.
- Järjestetään suomen kielen ja kulttuurin intensiivikurssit keväällä ja kesällä 2023 Jyväskylässä lähiopetuksena. Näiden kurssien osuus on 670 vos-tuntia 900 tunnin kokonaisuudesta. Näiden rinnalla jatketaan suomen kielen verkkokurssien tarjontaa ympärivuotisesti kysynnän mukaisesti. / Toteutui. Osallistuja- ja tuntitavoitteet ylittyivät.
- Osallistutaan alueelliseen maahanmuuttajakoulutuksia koordinoivan yhteistyöryhmän toimintaan. / Toteutui.

2.7 Hanketoiminta ja tilauskoulutukset

Kesäyliopisto on osassa hankkeista päävastuullinen toimija ja osassa kesäyliopistolla on rajattu osavastuu hankkeesta.

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli vuonna 2023 päävastuullisena toimijana

- DIGITAL SUPPORT: Guidelines for training the trainers to support seniors towards making daily life more easy in digital world, 9/2021–12/2023. (Nordplus). Jatkohanke 2020-2021 -projektille. Kumppanuit: Swedish Association for Distance Education (Ruotsi), Seniornett (Norja), Medardas Cobotas Third Age University (Liettua). Tavoitteena on koota ja julkaista hankekumppanien parhaita käytäntöjä ikäihmisten digitaitojen opetukseen ja oppimiseen liittyen.
- Digispedaa – Digipedagogiikkaa 0–10-vuotiaiden kanssa toimiville steinerkasvattajille 1/2022–6/2023 (OPH). Toteutetaan yhteistyössä Steinerkasvatusliiton kanssa.
- VOPA – vapaan sivistystyön oppimispalautteen kehittämishanke (OPH) 9/2022–12/2023
- Valtakunnallisen verkko-ikäntyvien yliopiston toimintamallin kehittäminen 11/2022–2/2024, tutummin Verkko-Ikis (Keski-Suomen Liitto/Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha). Hankkeelle myönnetty jatkoaikaa 12/2024 saakka.
- KOKORES – Kriisitaustaisen oppilaan kohtaaminen ja opettajan resilienssi (OPH) 1/2023–6/2024
- VOPA II: Vaikuttavat ja osallistavat opiskelijapalautteet osana vst-oppilaitosten arkea (OPH) 5/2023–6/2025
- HYVO3 – Hyvinvointiosaamisen koulutuskokonaisuus (OPH) 5/2023–6/2025
- Tieteen tiedotus ry. Tuki tiedekasvatuksen tiedeviestintään 1/2024–12/2024

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli yhteistyökumppanina

- JOTPA – Pätevöittävät opinnot varhaiskasvatuksen tehtäviin 6/2023–6/2025 (Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus) JYU Avoimen yliopiston sekä Keski-Pohjanmaan kesäyliopiston yhteishanke, jossa tarjotaan valmentava verkko-opintopaketti ulkomaisessa korkeakoulussa tutkintonsa suorittaneille varhaiskasvatuksen opettajaksi suuntaaville henkilöille. Opintopaketin suorittaminen auttaa henkilöitä hakeutumaan pätevytymispolulle. Opiskelijarekrytointia tehtiin hakevalla toiminnalla.
- Erasmus+ -hankkeet henkilöstön osaamisen kv-osaamisen kehittämiseen: 1) Gradian hallinnoima hanke päättyy 5/2023. 2) Espanjalaisten U3A –opiskelijat vierailivat Jyväskylän Ikääntyvien yliopistossa syksyllä 2023.
- OsaajaKS – Uusi Jatkuvan oppimisen palveluketju (OKM, TEM) 8/2020–7/2023. Muodostetaan ja mallinnetaan uusi jatkuvan oppimisen palveluketju Keski-Suomen työllisyyden kokeilukuntiin. JYU avoimen yliopiston johtamaan hankkeeseen osallistuu laaja verkosto alueen oppilaitoksia. Kesäyliopisto keskittyy hakevaan toimintaan ja lyhytkursseihin.
- Osaamisperusteisuutta yksilöllisesti ja yhteisöllisesti VST:n oppimispolkuihin 11/2021–6/2024 (OPH). Keski-Suomen vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteishanke (päähakija Jyväskylän kaupunki, kansalaisopisto). Kesäyliopisto mukana ohjausryhmässä ja osatoteuttajana. Hankkeelle myönnetty jatkoaikaa 6/2024 saakka.
- Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina 2021–2022 (OPH). Pää toteuttaja Nuorten Suomi ry. Kesäyliopisto on mukana ohjausryhmässä ja tiedotusyhteistyössä.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Toteutetaan hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti. / Toteutui pääosin.
- Haetaan kesäyliopiston kannalta muutamia ja tarkoituksenmukaisia hankkeita vuosiksi 2023–2024. / Toteutui.
- Erityisesti tavoitellaan rahoituksia JYUniorit-toiminnan kehittämiseen, maakunnan sivistystoimen tarpeisiin ja jatkuvan oppimiseen edistämiseen. / Toteutui. Tukea tavoitteen mukaisiin toimiin saatiin JYU:lta, Tieteen tiedotus ry:ltä, Opetushallitukselta, Joutsan kunnalta, Keski-Suomen LUMA-keskukselta.
- Hankerahoitustavoite on 150 000 euroa. / Toteutui. Hankerahoitus oli 257 809 euroa.
- Jatketaan kansainvälisen yhteistyön vahvistamista esim. Erasmus+ ja/tai Nordplus-hanketoimintaa uusin avauksin tai toimien kumppanina. / Toteutui. Tehtiin Erasmus+ vierailu Viroon, vastananotettiin Erasmus-vieraiden ryhmä Espanjasta, Jatkettiin seniorien digitaitohanketta Nordplus-rahoituksella ja käynnistettiin uusia hankehakuja.
- Järjestetään n. 5 tilauskoulutusta. / Ei toteutunut. Järjestettiin 1 tilauskoulutus.

3. Kesäyliopiston opiskelija- ja opetustuntimäärät

3.1 Opiskelijamäärät

Vuonna 2023 kesäyliopistossa opiskeli 3329 henkilöä, joista noin 50% ilmoitti kotipaikakseen Jyväskylän. Osallistujia oli kaikista Keski-Suomen kunnista. Ilmoittautuneiden määrä ei kuitenkaan kerro täyttä tietoa toiminnan vaikuttavuudesta, sillä kesäyliopisto järjestää myös yleisölle avoimia tilaisuuksia, joihin ei edellytetä ilmoittautumista ja näihin tilaisuuksiin osallistui arvion mukaan noin 2000 henkilöä. Kaikkiin kesäyliopiston järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin osallistui yhteensä noin 5600 henkilöä.

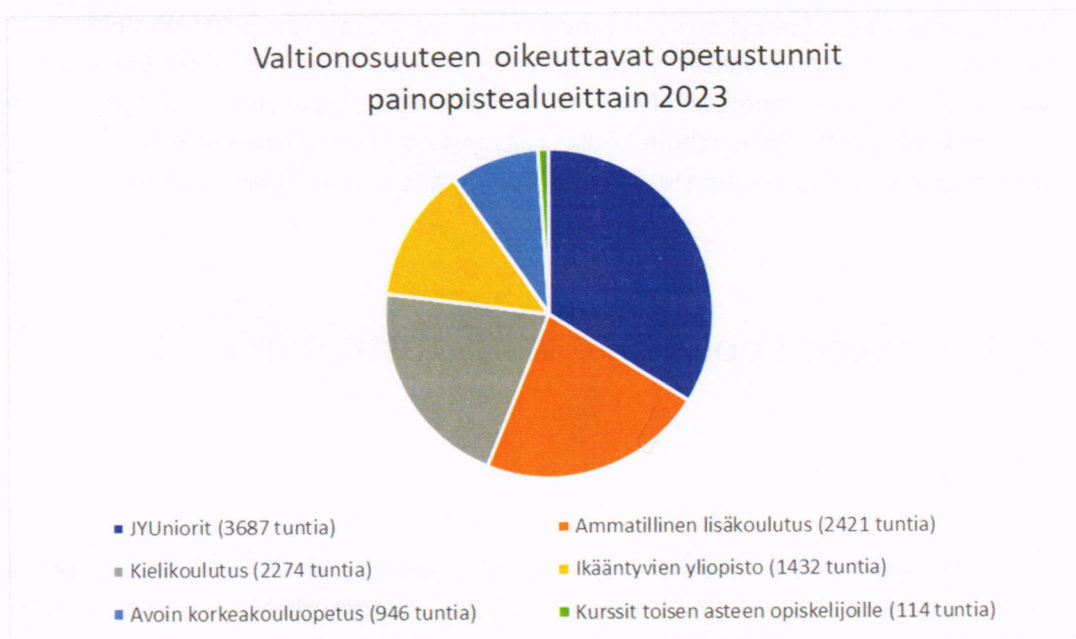
Lisäksi ikääntyvien yliopiston luennoille kertyi osallistumisia toimintavuonna noin 29 000, kun huomioidaan yhteistyöopistoilla luentoja seuraavien määrä. Yhteistyöopistojen osallistujia tai opetustunteja ei kirjata kesäyliopiston tilastoihin.

Taulukko 1. Opiskelijamäärät kesäyliopiston eri painopistealueilla. Vuosien 2019–2023 osalta on arvioitu myös ilmoittautumattomien osuutta.

	2019	2020	2021	2022	2023
Avoin korkeakouluopetus	244	276 (0)	259 (0)	227 (0)	145
Ikääntyvien yliopistotoiminta	898 (1350)	1507 (500)	1293 (700)	1539 (1000)	1352 (1000)
Ammatillinen lisäkoulutus (kieliopinnot ml. suomen kielen inteiivikurssit, tilauskoulutukset)	1180 (470)	826 (50)	2945 (300)	1305	1222
JYUniorit (sis.toisen asteen kurssit)	521 (400)	183 (0)	154 (10)	843 (1000)	535 (1000)
Maahanmuuttajille suunnattu koulutus (UMAKO, kotoutuskoulutukset, Maahanmuuttajanaisten kesäkielikoulu)		12	16	41	75
Yhteensä	2843 (2203) = 5046	2804 (550) =3354	4667 (1010) =5677	3955 (2000) = 5955	3329 (2000)= 5329

3.2 Opetustunnit

Vuonna 2023 järjestettiin ennätyselliset 10874 valtionrahoitukseen oikeuttavaa opetustuntia ja näiden lisäksi muuta opetusta 316 tuntia. Opiskelijoita kiinnostivat erityisesti pitkät työelämässä tarvittavaa osaamista vahvistavat koulutuskokonaisuudet, kielten oppiminen ja lasten tiedeperusteinen harrastustoiminta. Myös maahanmuuttajille suunnattua opetusta vahvistui aiempiin vuosiin verrattuna.

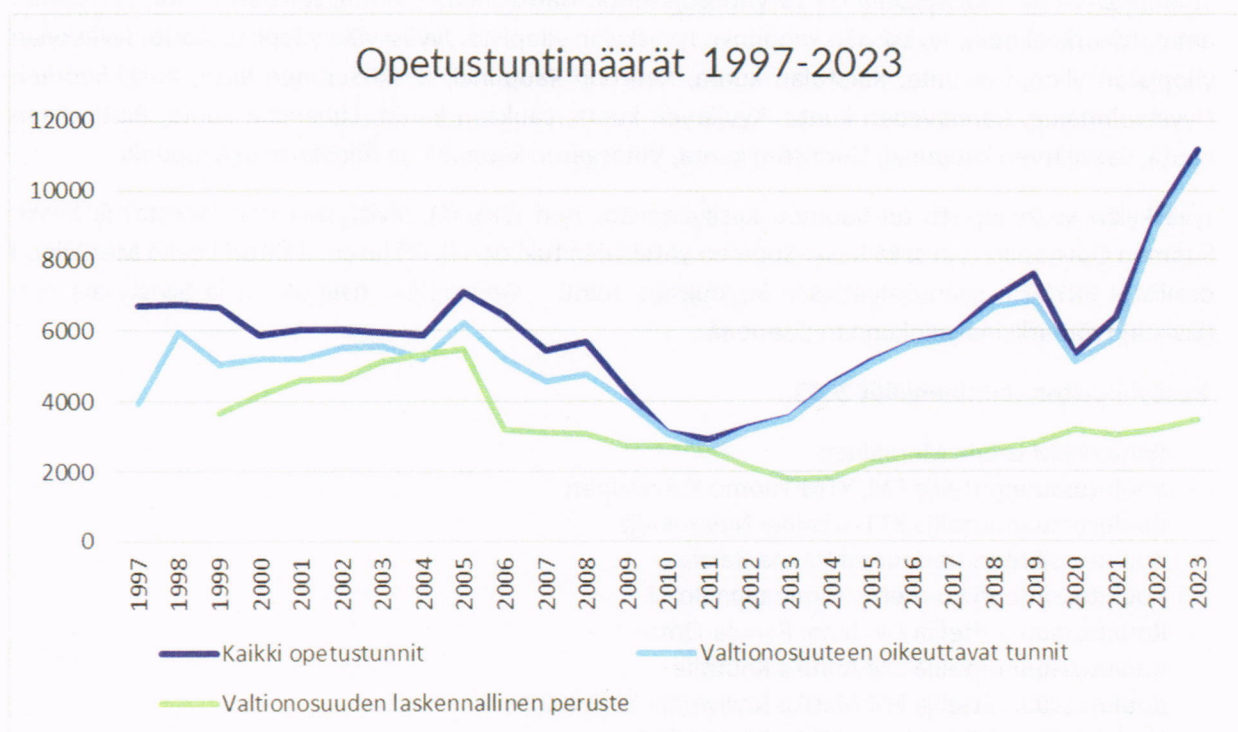
Kuvio 1. Valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien jakautuminen painopistealueille 2023.

Vuonna 2023 ylitettiin asetetut opetustuntitavoitteet. Kesäyliopiston valtionosuuteen oikeuttavat opetustunnit kasvoivat tasaisesti vuosina 2012–2019, vuosien 2020–2021 toteutusmääriin vaikutti koronaepidemia. Taulukkoon 2 on koottu tuntimäärien kehitys vuosina 1997–2023.

Taulukko 2. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 1997–2022

Vuosi	Kaikki opetustunnit	Valtionosuuteen oikeuttavat tunnit	Valtionosuuden laskennallinen peruste	Valtionosuuden laskennallinen peruste kotoutumissuunnitelman mukaiseen rahoitukseen
1997	6680	3930		
1998	6730	5936		
1999	6677	5030	3684	
2000	5876	5222	4190	
2001	6040	5191	4605	
2002	6019	5535	4636	
2003	5962	5552	5134	
2004	5889	5211	5328	
2005	7098	6209	5465	
2006	6404	5220	3181	
2007	5449	4574	3119	
2008	5661	4758	3088	
2009	4308	3990	2727	
2010	3107	3093	2727	
2011	2931	2674	2612	

2012	3275	3189	2140	
2013	3561	3525	1791	
2014	4493	4428	1820	
2015	5111	5054	2264	
2016	5651	5581	2438	
2017	5882	5789	2607	
2018	6902	6652	2664	
2019	7622	6860	2822	
2020	5334	5137	3183	174
2021	6370	5805	3047	134
2022	9268	8973	3210	254
2023	11189	10874	3479	615
2024			3068 (vos-leikkaus -20 %)	577

Kuvio 2. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 1997–2023

4. Hallinto

4.1. Kesäyliopistoyhdistys

Kesäyliopistoyhdistys kokoontui vuonna 2023 kaksi kertaa. Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 24.4. ja syyskokous 24.11.2023. Jyväskylän kesäyliopiston hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa: 23.3., 25.5., 26.10. ja 11.12.2023. Hallituksen puheenjohtajana toimi Jyväskylän yliopiston dekaani, professori Minna-Riitta Luukka ja varapuheenjohtajana Eero Peltoniemi.

Jyväskylän kesäyliopistoyhdistyksen hallituksen jäsenet (varajäsenet) v. 2023:

Jyväskylän yliopisto Jukka Lerkkanen (Pekka Olsbo), Jyväskylän kaupunki Eino Leisimo (Päivi Koivisto), Jyväskylän yliopistosäätiö Sanna-Mari Jyräkoski (Pasi Sorri), Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta Joachim Kratochvil (Tiina Toivanen), Jyväskylän ammattikorkeakoulu Sirpa Tuomi (Maarit Korva), Keski-Suomen hyvinvointialue Pekka Neittaanmäki (Katri Savolainen), Keski-Suomen liitto Leena Lyytinen (Matti Leino), Hankasalmen kunta Miikka Laihonen (Konneveden kunta Kati Laine-Rissanen), Joutsan kunta Eero Peltoniemi (Luhangan kunta Pentti Seimola), Keuruun kaupunki Pirjo Ikkala (Äänekosken kaupunki Ville Härtsiä), Laukaan kunta (Jussi Silpola), Uuraisten kunta (Juha Valkama), Karstulan kunta Kirsi Keihäsvuori (1. Saarijärven kaupunki Timo Tikka, 2. Kyyjärven kunta Sanna Honkonen), Viitasaaren kaupunki Maria Kaisa Aula (Pihtiputaan kunta Hannu Aho).

Yhdistyksen tilintarkastajat: KHT Anne-Mari Ulfves ja KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Anna-Riikka Maunula. Varatilintarkastajat: KHT Matti Paananen ja KHT Johanna Gråsten.

Toimintavuonna yhdistyksellä oli 19 yhteisöjäsentä: Hankasalmen kunta, Joutsan kunta, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän yliopistosäätiö, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, Karstulan kunta, Keuruun kaupunki, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen Hyvinvointialue, Konneveden kunta, Kyyjärven kunta, Laukaan kunta, Luhangan kunta, Pihtiputaan kunta, Saarijärven kaupunki, Uuraisten kunta, Viitasaaren kaupunki ja Äänekosken kaupunki.

Jyväskylän kesäyliopisto on Suomen Kesäyliopistot ry:n (SKYOT), Sivistysala ry:n (Sivista) ja Keski-Suomen Opistopiiri ry:n sekä Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n (KYT) jäsen. Rehtori Leena Meriläinen osallistui SKYOT:n sääntömääräisiin kokouksiin, toimi Opistopiirin hallituksen ja Sivistysala ry:n (Sivista) työmarkkinavaliokunnan jäsenenä.

Kesäyliopiston toimihenkilöt 2023

Rehtori KM Leena Meriläinen
 Koulutussuunnittelija FM, YTM Tuomo Kuivalainen
 Koulutussuunnittelija KTT Kristiina Niemi-Kaija
 Koulutussihteeri tradenomi Hanna Rajala
 Koulutussihteeri yo-merkonomi Jaana Rossi
 Koulutussuunnittelija FM Jenni Panula-Ontto
 Koulutussuunnittelija KM Annika Knuutila
 Koulutussuunnittelija FM Marika Myllymäki 15.5.2023-
 Harjoittelija KK Tomi Salmi 18.9.–24.11.2023

Yhteenlaskettuja henkilötyövuosia Jyväskylän kesäyliopistossa tehtiin 7,5 (vuonna 2022 htv oli 7,4). Työsuhteissa noudatettiin yksityistä opetusala koskevaa työehtosopimusta. Vuoden ruuhkatilanteissa sekä projektiluontoisissa tehtävissä hyödynnettiin Jyväskylän yliopiston tutkinto opiskelijoiden fil. yo Aku Havukaisen, HuK Pekka Pirisen, KM Tanja Väisäsen ja HuK Emilia Massisen apua. Henkilöstökoulutuksiin osallistuttiin vuoden aikana keskimäärin neljä työpäivää.

Ostopalveluina ostettiin taloushallintopalvelut Cimson Yrityspalveluilta, IT-tuki sekä Peda.net -oppimisympäristö Jyväskylän yliopistolta, Hellewi-kurssinhallintaohjelman tuki Mäntsälän ATK-palvelut Oy:stä, verkkomaksupalvelut Paytrail Technology Oy:stä, työterveyspalvelut Mehiläinen Oy:ltä, työajanseuranta Aacon Oy:ltä (Kellokortti), taloushallinto-ohjelma (Procuntor) Finago Oy:ltä, viestintäpalveluja Männikkömetsä Oy:ltä. Verkko-ohjelmistoja (mm. Zoom-lisenssit) ostettiin SKYOT:n kautta tehtyinä yhteishankintoina.

Opetuspalkkioita maksettiin kertomusvuonna 147 henkilölle, joiden lisäksi opetuspalkkioihin rinnastettavia maksuja kohdistui avoimille yliopistoille osana monimuoto-opetuksesta maksettuja maksuja ja ostettaessa koulutuspalveluja yrityksiltä. Digneuvojat (ent. Geronet-tutorit), yliopiston

tutkinto-opiskelijat ja satunnaiset yksittäiset kouluttajat antoivat opetusta tai ohjausta osin ilman opetuspalkkiota. Yhteensä kesäyliopistossa järjestettyä opetusta tai ohjausta antoi noin 240 henkilöä.

Vuoden 2023 tavoitteet ja toteumat

- Päätoimista henkilökuntaa on seitsemän, joista 1 htv:ta muodostuu hanketehtävistä. Harjoittelijoista ja tuntityöntekijöistä koostuva henkilötyövuosiresurssien määrä on 1,2. Tarvittaessa rekrytoidaan hanketyöntekijä. / Toteutui 7,5.
- Henkilöstön hyvinvointia ja osaamisen ylläpitoa tuetaan kehityskeskustelujen pohjalta ja soveltuvin koulutuksin. Päätoimiset työntekijät osallistuvat vuoden aikana vähintään neljään koulutuspäivään. / Toteutui, lähes neljä päivää/henkilö. Kouluttautumisen painopisteinä olivat oppimispalautteiden kerääminen ja osaamisperusteisen koulutussuunnittelun vahvistaminen.
- Kansainvälisiä kontakteja vahvistetaan mm. Erasmus+ ja/tai Nordplus -hankkein. / Toteutui.

4.2 Toimi- ja opetustilat

Kesäyliopiston toimisto sijaitsee Jyväskylän yliopiston Agora-rakennuksessa, jossa käytössä on yliopiston kalustama työtila (n. 60 m²; 110 jyv-m²). Henkilöstöllä on mahdollisuus työskennellä myös etätyössä, siten että vähintään puolet työajasta tapahtuu toimistolla.

Opetusta järjestetään sekä verkossa että lähiopetuksena. Lähiopetusta järjestettiin pääasiassa Jyväskylän yliopiston tiloissa, mutta myös Jyväskylän kansalaisopiston ja muiden kuntien koulujen ja yhdistysten tiloissa. Kesäyliopistolla on muodollisesti olemassa sivutoimipiste Saarijärvellä. Kontaktiopetusta järjestettiin Jyväskylän lisäksi Hankasalmella, Joutsassa, Keuruulla, Kyyjärvellä, Laukaassa ja Saarijärvellä. Opetuksiin osallistuttiin kaikista Keski-Suomen kunnista ja yhteensä yli 70 paikkakunnalta.

4.3. Markkinointi ja tiedottaminen

Jyväskylän kesäyliopiston viestinnässä oli kesällä ja syksyllä poikkeuksellisen ajankohtaista keskittyä poliittiseen vaikuttamiseen. Vapaaseen sivistystyöhön ja erityisesti kesäyliopistoihin kohdistuvien rajujen rahoitusleikkauksien vuoksi kansallinen kesäyliopistoverkosto yhdisti voimansa ja teki vaikuttamiseen pyrkiviä viestintätoimia sekä kansanedustajien, kunnallispoliitikkojen että toimittajienkin suuntaan. Nyt jos koskaan ymmärrettiin, että kaikkien kansalaisten, toimittajien sekä etenkin päättäjien on tiedettävä mikä kesäyliopiston merkitys on, jotta toiminnan rahoitus ei enää uudestaan vaarantuisi. Jyväskylän kesäyliopisto oli tiiviisti mukana näissä toimissa. Käytännössä vaikuttamista tehtiin lähettämällä tiedotteita ja vetoamuksia ja ytimekkäitä viestejä sosiaalisessa mediassa sekä kutsumalla Keski-Suomalaisia päättäjiä tutustumaan toimintaamme.

Jyväskylän kesäyliopiston markkinointiviestintää sekä tiedottamista on kehitetty suunnitelmallisesti ja ennakoimalla eri kohderyhmien toimintaa. Pääasiallisia markkinointikanavia olivat sosiaalinen media (Facebook, Instagram sekä LinkedIn), uutiskirjeet eri kohderyhmille, tiedoteviestit sekä esitteet omille vanhoille asiakkaille, lehtimainokset (Keski-suomalainen ja Suur-Jyväskylälehti) sekä

yhteistyökokeilun aloittaminen Koulutus.fi-alustan kanssa. Myös tiedotteita lähetettiin medialle ja niistä poikikin juttuja ja näkyvyyttä Keskiuomalaiseen ja Suur-Jyväskylän lehteen. Saatujen kokemusten perusteella lehtimainoksia päätettiin jatkossa vähentää ja siirtää panostus sosiaalisen median maksettuun näkyvyyteen.

Sosiaalisen median kohdennettu näkyvyys toi toivottuja tuloksia useiden koulutuksien suhteen ja mahdollisti uusien aloitusten joustavan lisäämisen. Koulutustarjonnassa on kuitenkin myös sellaisia koulutuksia, joiden osalta markkinointiponnistukset eivät tuo riittävästi ilmoittautumisia ja tätä haluamme kehittää vuonna 2024.

Tavoitteet vuodelle 2023

- Markkinointitiimi vastaa markkinoinnin kokonaissuunnitelmasta. / Toteutui. Päävastuu siirrettiin viestinnästä vastaavalle suunnittelijalle.
- Markkinointia kehitetään johdonmukaisemmaksi ja ennakoitavammaksi noudattaen vuonna 2022 laadittua uutta visuaalista ilmettä. / Toteutui osittain. Haastavampien kohderyhmien kanssa suunnitelmallisuutta ja ennakointia kehitettävä.
- Kasvatetaan kesäyliopiston uutiskirjeiden tilaajien määrää 4500 tilaajaan. / Ei toteutunut.
- Kehitetään markkinointia sosiaalisessa mediassa. / Toteutui
- Markkinointiviestintää kehitetään tavoittamaan kattavammin maakunnan työnantajat sekä muut kohderyhmät, kuten JYU:n tutkinto-opiskelijat. / Toteutui osittain. Maakunnan työnantajille kohdistuvaa tiedotusta on kehitettävä edelleen. JYU:n ja JAMKin tutkinto-opiskelijoille tiedottaminen toteutui.
- Tavoitteena on, että Jyväskylän ulkopuolisten osallistujien osuus kasvaa edelleen koulutuksiin osallistuvien kunnittaisessa jakaumassa. / Toteutui erityisesti verkkokoulutuksien osalta.

4.4.Toiminnan talous

Kesäyliopiston talous on tasapainossa ja kesäyliopistolla on omaa pääomaa turvaamassa toiminnan jatkuvuutta mahdollisissa äkillisissä rahoitukseen tai toimintaan kohdistuvissa muutostilanteissa. Aikuisopiskelijoiden huoli opintoihin kohdistuvien tukien poistumisesta vaikutti loppuvuonna positiivisesti opiskelijamaksukertymiin. Muutamien hankkeiden siirtyminen vuodelta 2022 vuoteen 2023 vaikutti tulokseen. Vuoden 2023 tilinpäätökseen kirjattiin ylijäämäisenä tuloksena 98 255 euroa (vuonna 2022 ylijäämä oli 40 888 euroa). Yhdistyksen hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä siirretään oman pääoman lisäykseksi edellisten tilikausien voittovaraltilille. Tämän jälkeen oma pääoma on 846 151 euroa.

Taulukko 3. Jyväskylän kesäyliopiston rahoituslähteet vuosina 2019–2023

Tulot	2019	2020	2021	2022	2023
Opiskelijamaksut	626 042	374 139	633 287	703 265	710 999
Opetus- ja kulttuuriministeriö; opetustuntiperusteinen valtionosuus (sis. Umako-rahoitus)	340 616	296 206	310 626	353 127	437 846
Jyväskylän kaupunki yleisavustus ja lk.yo tuki.	20 500	15 000	20 500	15 000	15 000
Yhdistyksen jäsenten jäsenmaksut	9025	9025	9025	9500	9500
Muut tuotot (hankkeet)	238 169	307 782	393 585	250 801	257 809
Varainhankinnan muut tuotot (esim. v. 2020 Korona-avustus)	3 786	160458	0	1308	0
Korkotulot	495	223	34	273	108
YHTEENSÄ	1 238 633	1 162 833	1 367 057	1 333 274	1 43 1262

Kesäyliopistoyhdistys ry:n tulot vuonna 2023 olivat yhteensä 1431262 euroa ja menot -1 333 191 euroa. Suurimmat menoerät muodostivat henkilöstökulut -712 129 euroa (henkilöstö- ja opetuspalkat, palkkiot ja sivukulut) ja ostetut opetuspalvelut -307 694,27 euroa.

Opiskelijamaksujen osuus tuloista oli 50% (vuonna 2023 opiskelijamaksujen osuus tuloista oli 53%) ja valtionosuus kattoi tuotoista 31%, hanketulot 18 %, Jyväskylän kaupungin yleisavustus ja jäsenmaksut kattoivat tuotoista 2 %.

-Kesäyliopiston hallitus esittää toimintakertomuksen hyväksyttäväksi Kesäyliopistoyhdistyksen sääntömääräisessä kokouksessa.